Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ταῦτα τὰς Ἀθήνας ἐπίσης ἐπισκεφθεὶς λίαν φιλόμουσος κ. **Κατινάκης**, διενήργησεν, ἅμα ἐπανελθὼν εἰς Λονδῖνον, συνεισφορὰν παρὰ τοῖς ἐκεῖ ὁμογενέσι, καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἔλαβον ἐκεῖθεν συνεισφοράν, ἥτις· μετὰ τῆς τοῦ κ. Ἀνανιάδου, ἤρκεσεν εἰς τὴν ἔκδοσιν πέντε ἔτι τόμων τῶν Ἁπάντων, τῶν ΙΕ—ΙΘ. Ἐκεῖ δ' ἠναγκάσθην νὰ παύσω τὴν ἔκδοσιν, παραιτηθεὶς τῆς προθέσεως τοῦ νὰ περιλάβω εἰς ἕνα ἔτι ἢ πλείονας τόμους διαφόρους φιλολογικὰς ἢ πολιτικὰς πραγματείας, ἃς διεσπαρμένας εἶχον ἐκδώσῃ ἄλλοτε εἰς φυλλάδια ἢ ἐφημερίδας.

Καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν μὲν ταύτην τῶν πέντε τόμων οὕτως ἐδυνήθην νὰ ἐπαρκέσω. Ἀλλ' αὐτὴ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον συνετέλεσαν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐμῶν πόρων, διότι ἕκαστος τόμος, ἅμα τυπωθείς, μετεφέρετο εἰς ἀποθήκην, ἔνθα κατετίθετο ἐπ' ἐνοικίῳ, καὶ ἔκτοτε οὐδέποτε ἔμαθον ὅτι οὐδὲ ἓν ἀντίτυπον αὐτοῦ ἐπωλήθη ἢ ἔλαβον αὐτοῦ ἀντίτιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπιχειρήσεις φιλολογικαὶ ματαιούμεναι.

Ἐν ᾗ λοιπὸν διετέλουν ἐντελεῖ ἀπορίᾳ, ἐζήτουν εἴτινα ἐδυνάμην νὰ εὕρω ἐργασίαν, ἐξ ἧς κἂν νὰ πορίζωμαι τὰ ἄφευκτα πρὸς τὸ ζῆν. Μαθὼν λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπρόκειτο διαγωνισμὸς πρὸς πενταετῆ παραδοχὴν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, καθ' ὃ σχέδιον εἶχον ἐγὼ αὐτὸς ἄλλοτε διαγράψῃ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀνέλαβον τὴν σύνταξιν ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, μῆκος ἐχούσης 10 τυπογραφικῶν φύλλων κατὰ τὸ πρόγραμμα. Ἀλλ' οἱ κόποι μου ἀπέβησαν μάταιοι, διότι τῆς ἐμῆς προεκρίθη ἡ ἤδη εἰς τὰ σχολεῖα προεισηγμένη. Ἀφ' οὗ δ' οὕτως ἐνταῦθα ἀπέτυχον, μοὶ ἐπροτάθη ὑπό τινος τῶν ἐκδοτῶν ἡ ἐπιτομωτάτη σύνταξις τῶν πρωτίστων συμβάντων τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἅτινα ὑπὸ πλείστων συνοδευόμενα εἰκονογραφιῶν, θ' ἀπετέλουν ὠφελιμωτάτην ἀνάγνωσιν διὰ τὰ μικρὰ παιδία, καὶ προσέτι λίαν ἐπιζήτητον καὶ ἐπικερδεστάτην διά τε τὸν ἐκδότην καὶ διὰ τὸν συντάκτην. Ἐπεδόθην, ἑπομένως, καὶ εἰς ταύτην τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἐνασχόλησιν, ἀλλά, περατωθεῖσα καὶ δοθεῖσα εἰς τὸν ἐκδότην, ποτὲ δεν ἐξεδόθη.

Κατόπιν δ᾽ ἀποταθεὶς πρός με ὁ Γερμανὸς βιβλιοπώλης κ. Οὐιλβέργ, μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι προὐτίθετο νὰ ἐκδώσῃ εἰς μικρὰ καὶ εὔωνα τομίδια **Βιβλιοθήκην τοῦ Λαοῦ,** ἧς μέγιστα ὑπελόγιζε τὰ κέρδη, καὶ μοὶ ἐπρότεινε ν᾽ ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔργου, ἐπὶ σπουδαίᾳ τῶν κερδῶν μερίδι. Συγχρόνως δὲ μοὶ ἐζήτησε νὰ τῷ συντάξω, ὡς εἰσαγωγὴν τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως, δύω τομίδια ἱστορίας τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, κατ᾽ ἐπιτομὴν τῆς ἣν εἶχον ἐκδώσῃ ἄλλοτε Γαλλιστί. Καὶ τίς μὲν θὰ ἦν ἡ πρόθεσις ἢ τί τὸ σχέδιον τῆς τοιαύτης Βιβλιοθήκης καθαρῶς δὲν ἐδυνήθην ν᾽ ἀντιληφθῶ, οὐδὲ ζητηθεὶς ὁ κ. Οὐιλβέργ, ἐφάνη ἔχων ἢ ἐδυνήθη νὰ μοὶ δώσῃ καθαρὰς περὶ αὐτοῦ ἰδέας. Οὐχ ἧττον ὅμως, μέχρις οὗ γίνῃ ἡ περὶ τούτου σκέψις, ἐπείγετο νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας τῆς φιλολογίας, δι᾽ ὃ καὶ ἐπεδόθην ἀμέσως εἰς αὐτῆς τὴν σύνταξιν, καὶ ὅσον ἐπεδέχετο τάχιον ἔδωκα αὐτὴν εἰς δημοσίευσιν. Ἀλλ᾽ ἐν ᾧ τὰ δύω τομίδια ἐτυποῦντο, ὁ ἐκδότης, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐρωτήσῃ ἢ νὰ συμβουλευθῇ ἐμέ, ὅστις ὑπετίθετο ὅτι διηύθυνον τὸ ἔργον, ἐξέδωκε δύω ἄλλους τόμους τῆς Βιβλιοθήκης. Τὸ μόνον μου δὲ κέρδος ἐκ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως ὑπῆρξεν ἓν ἀντίτυπον τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ γραφέντων τομιδίων, καὶ ἡ ἀγανάκτησις μέχρις ὕβρεων τινῶν τῶν συγχρόνων λογογράφων ἢ ποιητῶν, διότι εἶχον τὸ δυστύχημα ν᾽ ἀγνοῶ αὐτοὺς ἕως τότε, καὶ ἐξηκολούθησα νὰ τοὺς ἀγνοῶ καὶ εἰς τὰ μετέπειτα. Καὶ διὰ πάντα δὲ τὰ ἔκτοτε ἐκδοθέντα τομίδια, οὐδ᾽ ἠρωτήθην ποτέ, οὐδέ πως ἀνεμίγην ἢ ἐνέχομαι εἰς αὐτῶν τὴν σύνταξιν.

Οὕτω διῆλθον οἱ ἐννέα πρῶτοι μῆνες ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανόδου μου, ἐν ἐργασίᾳ συντόνῳ μὲν καὶ διηνεκεῖ, ἀλλὰ δι᾽ ἐμὲ ἐντελῶς στείρᾳ. Καὶ ἐπειδή, οὐδ᾽ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, οὐδ᾽ αἱ μετέπειτα ἐβελτίωσαν τὴν χρηματικὴν θέσιν μου, ἀρκεῖ τοῦτο, νομίζω, ἵνα δικαιολογήσῃ τοὺς ἴσως οὐχὶ λίαν ἐλευθερίους κριθέντας ὅρους τῆς ἀγγελίας τῶν Ἀπομνημονευμάτων τούτων, ἅτινα, χωρὶς ἐκείνων, ἀνάγκη ἦν νὰ μείνωσιν ἀδημοσίευτα.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δὲν παρέλειπον δ' ἐν τούτοις καὶ εἰς ἄλλας τινὰςμικρὰς φιλολογικὰς ἐργασίας νὰ ἐπιδίδωμαι, ἐξ ὧν ἐνίοτε ὀλίγα ἐποριζόμην διὰ τὰς ἀναποφεύκτους ἀνάγκας μου. Οὕτως ἡ Ἑστία, ἐν ὅσῳ διηυθύνετο ὑπὸ τοῦ κ. Κασδόνη, ἀντήμοιβεν ἐλευθερίως ὅσα ἄρθρα τῇ ἔδιδον. Ἀφ' ὅτου ὅμως ἤλλαξε διεύθυνσιν, ἔπαυσεν ἔχουσα ἀνάγκην τῆς συνεργασίας μου· καὶ ἡμερολόγια δὲ μοὶ ἐζήτουν καὶ ἐλάμβανον παρ' ἐμοῦ ἄρθρα. Εἷς μάλιστα τῶν ἐκδοτῶν τοιούτου ἡμερολογίου, εἰς ὃν ἠναγκάσθην νὰ ὁμολογήσω ὅτι, εἰς ἃς διετέλουν περιστάσεις, δὲν ἐδυνάμην νὰ ἐργάζωμαι ἀμισθί, καὶ ἠναγκαζόμην νὰ πωλῶ τὸν καιρόν μου, μοὶ ἀπήντησεν ὅτι ἐννοεῖ τοῦτο, καὶ προθυμώτατα μοὶ ἐχορήγει, ἣν ἀπήτησα χρηματικὴν ἀμοιβήν. Ἀλλά, λαβὼν τὸ ἔργον μου, τὸ ἐξέδωκε καί, οὔτε τὴν χρηματικὴν ἀμοιβήν, οὔτε κἂν ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἡμερολογίου ποτὲ μοὶ ἔπεμψε. Τίς ἦτο ὁ ἔντιμος οὗτος ἐκδότης τὸ ἀποσιωπῶ, διότι γράφω ἰδικά μου, οὐχὶ ἰδικά του ἀπομνημονεύματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Λεξικὸν ἀρχαιολογικόν.

Οὐ σπάνιαι δὲ μοὶ ἐπῆλθον καὶ ἄλλαι τοιαῦται ἀπογοητεύσεις, ὥστε εἶχον ἤδη φθάσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἅπαξ διὰ πάντοτε, νὰ θραύσω τὸν κάλαμον, ὅτε, κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔαρ, προσελθών μοι ὁ ἐκδότης κ. Κωνσταντινίδης, μοὶ ἐπρότεινε ν' ἀναδεχθῶ τὴν σύνταξιν λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαίας ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας μετὰ πολυαρίθμων εἰκόνων. Καὶ ὑπὸ ἄλλας μὲν περιστάσεις τοὺς ὅρους πολὺ ἐπωφελεῖς δὲν θα ἔκρινον, διότι ἐπρόκειτο δι' ἑκάστην σελίδα εἰς μέγιστον ὄγδοον, σχεδὸν εἰς τέταρτον, συγκειμένην ἐκ δύο στηλῶν, νὰ λαμβάνω ἀμοιβὴν δρχ. 3.10, ἤτοι χρυσᾶς 2.50, ἢ ἔστω καὶ 3 συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ χώρου τῶν εἰκόνων, ὧν ὅμως ἡ εὕρεσις καὶ ἡ ἐκλογή, οὐκ ὀλίγον ἐργώδης, ἦν καὶ αὕτη δι' ἐμέ. Τοιαύτη ἀμοιβή, καὶ δι' ἁπλῆν μετάφρασιν, ἴσως καὶ δι' ἁπλῆν ἀντιγραφήν, μεγάλη δὲν θὰ ἐλογίζετο· ἀλλ' ἐγώ, ὅσα μὲν ἄρθρα εὕρισκον καλῶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ